

IV. Demir Çelik Kongresi 1-3 Kasım 2007'de Zonguldak'da Gerçekleştirildi

haber

TMMOB Makina Mühendisleri Odası adına Zonguldak Şubesi yürütücülüğünde düzenlenen IV. Demir Çelik Kongresi, 1-3 Kasım 2007 tarihleri arasında Karabük Üniversitesi'nde gerçekleştirildi.

Kongre; aralarında Zonguldak Karaelmas Üniversitesi,

Karabük Üniversitesi, Demir Çelik Üreticileri Derneği, Türkiye Taşkömürü Kurumu, Karabük ve Zonguldak Valilikleri, Karabük Sanayi ve Ticaret Odası, Maden Mühendisleri Odası, Genel Maden İşçileri Sendikası'nın da bulunduğu 22 kurum, kuruluş ve üniversite tarafından desteklenmiştir.

Sonuç Bildirgesi

Kongrede ülke ekonomisinin ve sanayileşmenin lokomotif sektörü, refahın ve gelişmişliğin en önemli göstergelerinden biri olarak kabul edilen demir-çelik sektöründeki sanayi kuruluşları ile akademik çevreler arasındaki işbirliğinin geliştirilmesi, tartışma platformunun oluşturulması ve gerçekleştirilen projelerin sunulmasının sağlanması, ulusal demir-çelik sektörünün AB sürecindeki geleceğinin tartışılması ve üreticiler ile kullanıcıların beklentileri, sorunları ve çözüm yöntemlerinin irdelenmesi amaçlanmıştır.

Bu doğrultuda demir-çelik sektörümüzün dün, bugün, yarın, üretim teknolojileri ve uygulamaları, çevre yönetimi ve atıkların değerlendirilmesi, enerji yönetimi ve uygulamaları, aşınma-korozyon, toplam kalite yönetimi konu başlıklarına yönelik toplam 37 adet bildiri sunulmuş; Kongreyi 328 kayıtlı delege, 523 katılımcı izlemiştir. Kongre kapsamında "Türk Çelik Sektöründe Mevcut Durum ve Geleceğe İlişkin Beklentiler" konulu bir panel ve 3'ü uluslararası katılımlı olmak üzere toplam 13 oturum düzenlenmiş; sektörün sorunları katılımcılar tarafından dile getirilerek çözüm önerileri sunulmuş, izlenmesi gereken strateji ve politikalar geliştirilmeye çalışılmıştır.

Dünya demir çelik piyasası istikrarlı olmayıp, üretici konumundaki dev uluslararası şirketlerin spekülasyonu ve yönlendirmesi ile iniş-çıkışlar göstermektedir. Diğer yandan uluslararası piyasada az sayıda şirketin egemen olacağı bir oligopolleşme eğilimi gözlenmektedir. Dünya pazarında önemli yer tutan büyük şirketlerin Türkiye'ye girişi başlamıştır. Bu durum, ileri teknoloji

yoğunluğu ve yüksek katma değerli ürün üretiminde Türkiye'nin yerli oluşumlarını ve gelişimini gölgeleyebilecektir.

Geri kalmış ve gelişmekte olan ülkelere kamu işletmeciliğinin tasfiye edilmesini ve ulusal ekonominin korunmamasını dayatan metropol ülkeler, kendi ülkelerinde korumacılığa başvurmaktadır. Japonya, Rusya ve G. Kore'den yapılan ithalatlar nedeniyle Kuzey Amerika'da çelik fiyatları düşünce 2002 yılında ABD, 10 çelik ürünü ithalatında gümrük vergilerini yüzde 8'den yüzde 30'a yükseltmiş, aynı şekilde Avrupa Birliği, çelik sanayiini korumak amacıyla yine 2002'de 15 demir-çelik ürünü ithalatında Genel Tarife Kotası uygulamasına geçmiştir. Gümrük Birliği anlaşmasına rağmen Türkiye'nin de bu uygulama kapsamında tutulması sektörün ve ülkemizin aleyhindedir. Yine 2002 yılında ABD'li bir firmanın Erdemir'e teknoloji satışı, ABD'nin çelikte gümrük vergisinin artırılması uygulamasıyla çelişeceği gerekçesiyle özel olarak engellenmiştir.

Pek olası görünmemekle birlikte, Türkiye'nin AB'ye girmesi durumunda, çelik üretimine bazı kısıtlamalar getirileceği ve dışa bağımlılığın geliştirileceği de açıktır. AB bünyesinde çelik üretim fazlalığı söz konusudur. AB sürecinde Birlik içinde çelik üretim dengesinin kurulması için ülkemizdeki çelik üretiminin azaltılması yönünde Birliğin bazı kısıtlamalar getirmesinin işaretleri mevcuttur. Devam eden, Türkiye demir çelik sanayisinin AB'ye uyum çalışmalarında da özellikle sıcak haddeleme kapasitesine ve devlet

teşviklerine kısıtlamalar getirilmektedir.

Türkiye ile Avrupa Kömür Çelik Topluluğu arasında yapılan Serbest Ticaret Anlaşması uyarınca Türkiye demir çelik sektörünün yeniden yapılandırılması gündemdedir. AB'ye sunulan “Ulusal Yeniden Yapılandırma Programı” bu çerçevede gündeme gelmiştir.

Türkiye'de yassı mamul ile uzun mamul üretim dengesizliği söz konusudur ve bu durum ihracatta yüksek katma değeri bulunmayan uzun mamul ihracı, yüksek katma değerli yassı çelik ve vasıflı çelikte ise ithalat bağımlılığına yol açmaktadır.

Bu yapıyla Türkiye uluslararası kriz dönemlerinde dış piyasa dalgalanmalarına direnemeyecek ve büyük kayba uğrayabilecektir. Böylesi bir konjonktür, tüm alanlarda olduğu gibi demir çelik sektöründe de stratejik planlamayı zorunlu kılmaktadır. Kongre delegasyonu, Kongre boyunca dile getirilen görüşlerden hareketle aşağıdaki saptama ve önerilerin kamuoyuna duyurulmasına karar vermiştir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

1. Uluslararası finans kuruluşlarının yönlendiriciliği ile ardı ardına çıkarılan yasalar ve özelleştirme uygulamaları ile sanayi tesislerimizin, kamusal varlıklarımızın, madenlerimizin elden çıkartılmasına son verilmelidir.
2. Ulusal bir demir-çelik sektöründen bahsedebilmek için “kömür ve demir cevheri madenciligi ile çelik üretim ve tüketimi” bir bütün olarak düşünülmeli, bir “ulusal demir-çelik stratejisi” belirlenmelidir.
3. Belirlenecek olan “demir çelik stratejisi”nin temelleri, ülkenin gereksinimi olan demir-çeliğin kalite, miktar ve çeşitlilik olarak ülkemiz tesislerinde üretilmesi, üretim için gerekli tesislerin gelişmiş teknolojiler kullanılarak kurulması, mevcut tesislerin rekabet gücünü artırmak için sürekli olarak modernize edilmesi, tesislerin gereksinimi olan başta demir cevheri ve kömürün öncelikle yerli kaynaklardan karşılanması üzerine kurulmalıdır.
4. Kömür, cevher gibi ham madde girdilerinin dünya piyasasında çok fazla yükselmesinden dolayı, ülkemizde yeni kömür ve cevher kaynaklarının araştırılması yönünde çalışmalar yapılmalıdır. Halen Zonguldak taşkömürü havzasında bulunan taşkömürü üretim teknolojisinin geliştirilerek demir çelik sektöründe daha yaygın kullanımı sağlanmalıdır.
5. Mevcut ve kurulacak demir çelik tesislerinin

çevresel faktörleri göz önüne alınmalıdır. Atık plastiklerin hem çevrenin korunumu, hem de enerji açısından demir-çelik endüstrisinde kullanımı araştırılmalıdır. Demir-çelik endüstrisinin ürettiği atıkların ekonomiye yeniden kazandırılması yönündeki çalışmalar yasalarla desteklenerek teşvik edilmelidir.

6. Çin'in büyük demir-çelik üretimi karşısında fiyat bazında rekabet edilemeyeceği gerçeğinden hareketle katma değeri yüksek olan demir-çelik türlerinin üretimi araştırılmalıdır. Dünyanın büyük ferro-krom üreticisi olan Türkiye'de paslanmaz çelik üretimi teşvik edilmelidir. Vasıflı çeliklerin (takım çeliği, kalıp çeliği) Türkiye'de üretilmesi için yatırımlar teşvik edilerek dışa bağımlılığın azaltılması sağlanmalıdır.

7. Yurt dışından kontrolsüz gelen çelik ithalatının önlenmesi için ihtisas gümrüklerinin kurulması ya da akredite kurumlar tarafından kontrolü sağlanmalıdır.

8. Dünyanın en büyük hurda alıcısı olan Türkiye'nin hurdaya bağımlılığının azaltılması için gerekli yatırımlar yapılarak entegre-ark tesisi dengesinin yeniden düzenlenmesine yönelik çalışmalar yapılmalıdır.

9. Demir-çelik endüstrisinde enerji girdi maliyetlerinin azaltılması yönünde gerekli yatırımların yapılması önem arz etmektedir.

10. Deprem bölgesi olan ülkemizde, depreme dayanıklı çelik konstrüksiyon yapı tekniği ve yapısal çelik uygulamaları geliştirilmelidir.

11. Demir-çelik tesislerinin üretim teknolojilerinin yenilenmesi ve gelecekte rekabet edilebilirlik açısından geliştirilmesine öncelik verilmeli, katma değeri yüksek ve vasıflı yeni ürünlerin geliştirilmesi konusunda AR-GE çalışmalarına önem verilmelidir.

12. Demir-çelik endüstrisinde şirketlerin birleşmesi ile uluslararası dev şirketler oluşmaktadır. Rekabet edilebilirlik açısından Türk demir-çelik sektörünün de benzer yapılanmaya gitmesi gerekmektedir. Güçlü mali yapıya sahip, rekabet edebilir bir Türk demir çelik sektörü oluşturulmalıdır.

13. Şimdiye kadar yapılan demir-çelik kongrelerinde belirtildiği üzere, sektörün gelişiminin sağlanması bağlamında, “Demir-Çelik Enstitüsü”nün kurulması için yasa ve mevzuat çalışmaları başlatılmalıdır.

TMMOB

Makina Mühendisleri Odası